

København H, 27.09.2018

De kongelige jernbaneventesale.

I Danmark findes der i dag stadig 3 kongelige jernbane ventesale, hvor af 2 stadig benyttes (2016).

Gråsten:

I Gråsten findes den kongelige ventesal i stationsbygningens ene ende, der er indgang fra gadeniveau.

Lokalerne består af en entré, en stue og et toiletrum.

Stationen og lokalerne er i foråret 2016, solgt til Sønderborg Kommune, som vil bevare ventesalen.

Lokalerne har i mange år, ikke været benyttet af hoffet.

Hendes Majestæt Dronningen, har derfor i en længere periode ladet Gråsten Turistforening benytte lokalerne.

Fredensborg:

I Fredensborg findes den Kongelige Ventesal i stationsbygningens vestlige ende, med egen indgang fra gadeplan. Den består af en lille entré med tilknyttet toiletrum og en stue med udgang til perronen.

Lokalerne stod i mange år tier ubenyttede hen, Helsingør Jernbaneklub (i dag Nordsjællands Veterantog) istandsatte og renoverede ventesalen i starten af 1990'erne, hvor man 11.juni 1992 kørte særtog til Helsingør Havn, med Kongelige gæster og Regentparret, i anledning af Regentparrets sølvbryllup.

Stationen og den Kongelige ventesal passes af Lokaltog A/S, Region H.

Ventesalen benyttes om efteråret af hoffet, når Hendes Majestæt Dronningen har indkaldt 6 nye ambassadører til foretræde og audiens på Fredensborg Slot.

Den tiltrædende ambassadør køres til stationen af sin ambassade, i lokalerne bydes på kaffe og småkager, mens en kammerherre m/korierer denne ambassadør om hvad der skal ske, når de får foretræde for H. M. Dronningen.

Ambassadøren og kammerherren m/k, går nu ud på gaden og herfra køres der med 2 spans karete og ledsagende gardehusarer til hest, op til Fredensborg Slot.

Ambassadøren og kammerherren m/k kører i kareten, ambassadørfamilien følger i bil til slottet.

København:

På Københavns Personbanegård i Jernbanegade 1864-1911 (Kh II), var der indrettet Kongeværelse i gavlenden mod Gl. Kongevej / Vesterbrogade.

Der fandtes ind / udgang fra såvel gade, som perron til Kongeværelset.

Stationen endeligt nedlagt i 1921 og nedrevet.

Kong Christian d. IX's bære, ved Hovedbanegården II i 1906, her fra kørtes med tog til Roskilde.

Kong Frederik den VIII's bære, blev kørt til Roskilde med tog fra Banegården i maj 1912.

På Københavns Hovedbanegård (Kh III), åbnet 1. december 1911, er der i administrationsfløjen i Bernstorffsgade, indrettet en Kongelig Ventesal i 2 etager.

I gadeplan forefindes indgangsparti med tilknyttet toilet, forrum til elevator, tårnværelse med tilknyttet toilet og "Kongeværelset" som i daglig tale af DSB, omtales som "Dronningens ventesal", samt trappe til nedre lokaler.

I perronplan kommer trappen fra gadeplan, ned i et større forrum, hvorfra der er adgang til lille forrum ved elevatoren og adgang til "Kavaler ventesalen".

"Kavaler ventesalen" er benævnt således, da officerer fra værnene tidligere ved officielle rejser tog opstilling her, for enten at tage afsked med eller modtage de kongelige ved deres rejser med jernbanen.

Fra Kavaler ventesalen er der udgang til et trapperum, hvor fra der er udgang til "Kongeperronen", samt en trappe ned til den tværgående perrontunnel.

Adgangen mellem denne trappe og perrontunnellen er aflukket med jerndøre.

Lokalerne og ejendommen tilhører DSB Ejendomme.

Normalt benyttes ventesalene på Hovedbanegården i forbindelse med de kongelige rejser.

H. M. Dronningen har ved flere lejligheder udlånt eller åbnet for adgang til lokalerne, fx ved Hovedbanegårdens 75 års Jubilæum i 1986, hvor der blev solgt billetter, til offentlige rundvisninger i lokalerne, hvor pengene gik til Flygtningehjælpen.

Til journalist og forfatter Gregers Dirckinck Holmfeldt ved en bog præsentation, Post Danmark ved frimærke præsentation i november 2011, i forbindelse med Hovedbanegårdens 100 års fødselsdag.

Derudover benyttes lokalerne om foråret, når Dronningen har indkaldt 6 nye ambassadører til foretræde og audiens på Christiansborg Slot.

Den tiltrædende ambassadør køres til stationen af sin ambassade, i lokalerne bydes på kaffe og småkager, mens en hofjægermester m/k, orienterer denne ambassadør om hvad der skal ske, når denne får foretræde for H. M. Dronningen, på Christiansborg Slot.

Ambassadøren og hofjægermesteren m/k, går nu ud på gaden og her stiger de ind i kareten og der køres med 2 spands karet til Christiansborg Slot.

I København er der ikke ledsagelse med gardes husarer til hest, mellem Hovedbanegården og Stormgade.

Familie til ambassadøren følger efter i bil til Christiansborg Slot.

Ventesalene i København, er jo også blevet benyttet, i forbindelse med Kongelige grav færd:

Ved Kong Christian den X's død i 1947 blev hans bære, af officerer fra Livgarden, båret ind i ankomsthallen fra Bernstorffsgade og videre ned af trappen til perron 1 (spor 1-2), for derefter at blive placeret i bårevognen for videre transport til Roskilde Station.

Dronning Louise's begravelse i 1926.

Ved Kong Frederik den IX's død i 1972, blev hans bære kørt på en hestetrukket kanonlavet, ledsaget af officerer fra den Kongelige Livgarde, fra Københavns Domkirke til Hovedbanegården.

Officererne fra Livgarden bar børen fra lavetten til Kavalerventesalen. I kavalerventesalen skulle børen placeres på højre side af marmorsøjlen, garderne stod nu med ansigtet frem mod udgang til trapperum mod perron.

De 8 bæreberere fra DSB togpersonale, havde ryggen mod trapperummet og gik nu frem mod garderofficererne så de passerede hinanden med øjenkontakt, børen overtages og man bevæger sig nu fremad og laver en 180 grader vending højre om marmorsøjlen, børen bæres ud via trapperum til Kongeperronen og via en gangbro tværs over spor 1 til særtoget med bærevoغن i spor 2.

DSB stod for hele betjeningen af særtoget til Roskilde, i Roskilde bar DSB personalet børen ud til ventende lavet, som ledsagende Officerer fulgte til Roskilde Domkirke i 1972.

Ved Dronning Ingrid's død 7. november 2000 og begravelsen den 14. november blev børen kørt på en hestetrukket kanonlavet, ledsaget af officerer fra den Kongelige Livgarde og Garderhusarer fra Københavns Domkirke til Hovedbanegården.

De 10 officerer fra Livgarden, bar børen fra lavetten til Kongeværelset. I Kongeværelset blev kisten overdraget til Bedemandsfirmaet Rostrup, som bar kisten fra Kongeværelset, ned ad trappen og igennem Kavalerventesalen, i trapperum mod

perronen, blev kisten overdraget til DSB's 8 bærere, som bar denne over spor 1 på en platform, krydsende publikusperronen og bar kisten ind i bårevognen i spor 2.

Gangbro mellem kongeperronen og perron 1.

DSB stod for hele betjeningen af særtoget til Roskilde, i Roskilde bar DSB personalet båren ind i vindfanget fra perron til stationsbygningen, (kisten skulle have været båret helt ind i ventesalen, men grundet en misforståelse skete overdragelse i det smalle vindfang) hvor fra 10 søofficerer, bar båren ud gennem ventesalen til rustvognen foran stationen og fulgte denne til Roskilde Domkirke i november 2000.

.....
Som kuriosum kan nævnes at Helsingør's 2 og nuværende station, har huset hele 2 Kongelige ventesale. Den første (1937) var placeret i bygningen ud mod Jernbanegade (I dag Fakta Q butik), men DSB besluttede senere at flytte ventesalen til hjørnet ud mod Havnen/ Færgevej.

Ved nedlæggelsen af sidst nævnte ventesal, indrettedes Restaurant Sundkroen i lokalerne.

Hobro Station, har lige som Gråsten Station, haft en Kongeligt ventesal, bestående af entre, stue og toilet, som blandt andet blev benyttet af Kong Frederik IX og Dronning Ingrid, ved besøg i jagthytten i Trend. Lokalerne benyttes i dag til andet formål.

Personalet fra Hovedbanegården, der var involveret i Dronning Ingrid's gravfærd i 2000.

Bagest: Per A. Buur +, Bent W. Larsen, Claus T. Nielsen +, Bent B. Petersen +.

Forrest: Peter W. Rasmusen, Poul Erik W. Larsen, Benni Reinsmark +, Birger Søby Hansen, Stefan Olsen.

Dekorationer i Kavalers ventesalen, ved Dronning Ingrid's sidste rejse, 14. november 2000.

Efteråret 2016, påbegyndes en større renovering, af ventesalene på Københavns Hovedbanegård, forventet udgift ca. 4,5 millioner kroner.

Renoveringen er her i september 2018, endnu ikke tilendebragt grundet forskellige overraskelser, som stofledninger fra 1913 der skulle udskiftes, fund af asbest og andre spændende overraskelser.